

اطلاعاتی درباره:

مسلمانان ویتنام جنوبی

مقدمه:

توسعه روز افزون دامنه جنگ‌های خونین «ویتنام» که موجب شروع مرحله حساس تر و خطرناکتر این جنگ شده و دنیارادر آستانه یک جنگ جهانی جدید قرار داده، نام ویتنام جنوبی را بیش از پیش بر سر زبانها انداخته است. بطوریکه هم اکنون در هر مجل و جاسی صحبت از ماجرای خونین ویتنام جنوبی است. چنانکه در هر روز نامه و مجله‌ای نیز مقاله‌ها و گزارش‌هایی در زمینه این جنگ و آثار و چگونگی آن منتشر شده و میشود.

البته مطبوعات روزانه بعد کفای درباره این جنگ بحث کرده و میکنند و ما را نیازی نیست که درباره جنبه‌های سیاسی و نظامی آن بحثی راه طرح سازیم، بلکه ما فقط بخواهیم خوانندگان ارجمند بطور اجمال از وضع مذهبی این مملکت بلا دیده و صیبت کشیده مطلع شوند و برای همین منظور، مقاله‌ای کوتاه و جالب و جامع از مجله «رابطة العالم الاسلامی» چاپ مکه و مجله «المسلمون» چاپ ژنو، ترجمه و نقل میکنیم.

متن این مقاله که بقلم يك مسلمان ویتنامی بنام آقای ز. ا. لطیف نوشته شده، نخست به زبان انگلیسی منتشر گشته و سپس عبری نقل شده است.

* * *

ماضی نشر این مقاله، بنوبه خود و طبق وظیفه ادلای و اخلاقی و انسانی که در قبال بشریت و صلح جهانی داریم، خود تار قلع فوری جنگ‌های وحشتناک ویتنام هستیم، ما بدين وسیله نه فقط میخواهیم با برادران مسلمان خود در ویتنام جنوبی ابراز همدردی کنیم، بلکه بنام انسانیت، و بخاطر صلح جهانی؛ جدأ طلب میکنیم که از داده این جنگ، باینر نحوی که مقدور باشد؛ جلوگیری بعمل آید و کشتار مردم بی‌پناه و بی‌گناه پایان پذیرد. . . و این خواست همه مردم مسلمان ایران است.

ویتنام کیجاست ؟ :

ویتنام در جنوب شرقی آسیا ، و در قسمت شرقی شبه جزیره «هند و چین» قرار دارد . حدود آن از شمال به چین و از غرب به لائوس و کامبوج میرسد و از ناحیه شرق ساحل طولانی آن - بمسافت بالغ بر ۱۲۶۰ میل - بمحاذات دریای چین امتداد می یابد .

پس از قراردادی که در سال ۱۹۵۴ در ژنو بامضایید ، ویتنام بدو قسمت : جمهوری توده ای ویتنام شمالی و جمهوری ویتنام جنوبی ، منقسم گردید . و بحث ما اکنون درباره ویتنام جنوبی است .

از نقطه نظر مذهبی ، در ویتنام جنوبی که در حدود ۱۲ میلیون نفر جمعیت دارد ، بودائیها اکثریت داشته و ۹۰ درصد جمعیت را تشکیل میدهند و بقیه مسیحی یا پیرو ادیان دیگر هستند و تعداد مسلمانان پانزده هزار می شود : ۱- مسلمانان هندی ۵۰۰ نفر ۲- مسلمانان مالایائی و اندونزی و پاکستانی و عرب و ویتنامی ۳۵۰۰ نفر ۳- مسلمانان چامی در حدود ۲۶۰۰۰ نفر البته در ویتنام جنوبی آزادی مذهب برقرار است ، ولی آماده ساختن وسائل مربوطه بعهده خود صاحبان ادیان و مذاهب میباشد .

ملت چام که اکثریت مسلمانان را تشکیل میدهد و امروز اقلیت کوچکی در این سرزمین بشمار میرود ؛ در گذشته بر سرزمین وسیعی حکومت می کرده است .

و چنانکه در دائرة المعارف آمریکائی Encyclopedia Americana میخوانیم چامیها قبیله ای مسلمان در هند و چین بوده اند و هم اکنون هم بطور کلی در قسمت جنوبی Annam و کامبوج یافت میشوند .

صفات نژادی و زبان آنها چنین نشان میدهد که آنان از اصل و ریشه اندونزی هستند ولی علائم تأثیرات هندی و چینی در آنان آشکار است . دین آنان در واقع مخلوطی از اسلام و بودائیت و انیمی است (۱) .

از چامیها آثار تاری بدست آمده که مربوط به قرن چهارم میلادی است و در حدود سال ۱۰۰۰ میلادی ، چامیها بر منطقه وسیعی در طول ساحل «انام» مسلط بودند ولی آنان بعدا شخصیت و استقلال خود را از دست دادند . و میتوان گفت که آنها اکنون نماینده ، مخلوطی از ملت مالایو و مردمی هستند که از مملکت سابق چامپا Champa در جنوب ویتنام ، آمده اند .

(۱) : انیمیها معتقدند که همه مخلوقات اعم از انسان و درخت و جماد ، دارای

روح هستند .

چامیهامتا سفانه اکنون مردم عقب‌رانده شده‌ای هستند و امروز اقلیتی را در میان بوداییها تشکیل میدهند و از اینجاست که مجبورند خودشان در تربیت دینی اسلامی کودکان خود بکوشند بدون آنکه دولت ویتنام کمک و مساعدتی بآنان بنماید. و در هر صورت آنان مدارس ابتدائی چندی در نقاط مختلفه ویتنام دارند که در آنها تعلیمات دینی به فرزندان مسلمانان داده میشود.

سایگون:

در حدود هزار نفر مسلمان در منطقه سایگون - چولون بسر میبرند که از افراد هندی، مالایائی، عرب و چامی هستند. يك مدرسه ابتدائی در مسجد جمعیت مسلمانان در سایگون وجود دارد که به تعلیم و تربیت کودکان مسلمان سایگون می‌پردازد و اداره آن بعهده امام مسجد که او را «متولی» می‌نامند، می‌باشد.

در این مدرسه گروه کوچکی از دانشجویان چامی نیز وجود دارند، و علاوه در همین مدرسه بکودکائی که از پدران هندی ویتنامی دنیا می‌آیند، تعلیماتی داده میشود. اخیراً هیئت مدیره مسجد، برنامه‌ای را طرح کرده که مدرسه فعلی را خراب کرده و تجدید بنا کنند تا کودکان بیشتری بتوانند از آن استفاده نمایند. اجرای این طرح از درآمد وجه‌الاجاره ۴۴ ساختمانی به‌مل خواهد آمد که در سال ۱۹۴۰ م توسط آقایان: ج. م. محمد اسماعیل فلز عزیز و شرکاء و دوستان آنها در سایگون، ساخته شده است. این ساختمانها که هم‌اکنون مخارج اداره این مدرسه را بعهده دارد، در آینده وقف مدرسه جدید خواهد شد تا بعنوان املاک خود مدرسه از آنها بهره برداری شود.

برای ساختمان جدید مدرسه سه میلیون دلار ویتنامی در نظر گرفته شده و تاکنون هیئت مدیره مسجد نصف این مبلغ را جمع‌آوری کرده‌اند.

* * *

ایالت غربی:

در ایالت چو - دوک Chau - Doc که امروز آن - گیانگ نامیده میشود، تعداد مسلمانان به ۱۶ هزار نفر بالغ میشود که ۹۰ درصد آنها چامی و بقیه مالیز یائی هستند این‌عه در ۸ هکتار بسر میبرند و مساحت سرزمین آنها بین ۴۰ تا ۵۰ کیلومتر مربع است، در این منطقه ۹ مسجد وجود دارد ولی متأسفانه هنوز مدارس مجهز و منظمی در این ایالت وجود نیامده است.

تای - ننه در شهر تای - ننه Tay - Ninh مسجدی وجود دارد. در این شهر در حدود سه تا چهار هزار نفر مسلمان چامی و مالیزیائی زندگی میکنند . این شهر در نزدیکی مرز کامبوج قرار دارد و چون متأسفانه مدارسی در آنجا تأسیس نشده ، کودکان مسلمان باید مسافت زیادی را طی کنند تا به مدارس موجود در چو - دوک که غیر منظم و غیر مجهزند ، بروند و تعلیمات دینی خود را یاد بگیرند .

در سال ۱۹۵۷ در **تان - بو Tan - Buu** مسجد و مدرسه‌ای ساخته شده و افتتاح گردید که ساختمان آن بمهده هیئت مسجد جمعیت در سایگون بود و این هیئت همه مخارج آنرا پرداخت .

* * *

ایالت و منطقه وسطی

فان - رانگ Phan - Rang یک شهر ساحلی است که در فاصله ۳۲۱ کیلومتری سایگون قرار دارد. در این منطقه ۷ دهکده وجود دارد که مجموعاً در حدود ۲۰۰۰ نفر مسلمان چامی در آنها بسر میبرند . در این منطقه اخیراً دو مسجد ساخته شد که یکی در نزدیکی **فانگ رانگ** و دیگری در **وان - لام Van - lam** قرار دارد .

دروان - لام هم اکنون مدرسه‌ای در کنار مسجد ساخته میشود که بودجه اساسی آنرا گروه مسلمانان هندی در ویتنام جنوبی پرداخت کرده اند و مسجد جامع دیگری نیز در نزدیکی **فوک - نون Phuoc - Nhon** بوجود آمده که از راه کمک‌های مالی مسلمانان چامی ساکن در این منطقه و گروه اسلامی هندی در ویتنام جنوبی تأسیس شده است

فان - تیت Phan - Thiet باز یک شهر ساحلی در ۱۹۸ کیلومتری سایگون میباشد ، و در منطقه آن ۱۶ هزار نفر از مسلمانان بسر میبرند که متأسفانه تاکنون صاحب مسجد و مدرسه ابتدائی هم نشده اند

(قسمت دوم این مقاله را در شماره بعد مطالعه فرمائید)

تشکر و یاد آوری

از عموم خوانندگان گرامی که وجه شترک سالیانه خود را پرداخته اند تشکر میکنیم و امیدواریم آقایانی که تاکنون بعملی وجه شترک خود را نپرداخته اند هر چه زودتر مستقیماً یا وسیله نمایندگان مکتب اسلام در شهرستانها بپردازند و بدینوسیله موجبات قدردانی ما را فراهم فرمایند و بادامه منظم این خدمت مقدس علمی و دینی کمک نمایند .